Lietas arhīva Nr. K71-0480-19/11
ECLI:LV:VRT:2019:0809.11300047018.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2019. gada 9.augustā

Vidzemes rajona tiesa Madonā
tiesnese Ilze Lazdiņa,
piedaloties prokurorei Barbarai Rudzītei
un aizstāvim Armandam Baguckim,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu ,
kurā apsūdzēts /pers. B/ , personas kods /kods/, pēc Krimināllikuma 109.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ izdarīja patvaļīgu koku ciršanu svešā mežā .

/pers. B/, laika posmā no 2018. gada 10. novembra līdz 2018. gada 12. novembra plkst. 12.00 (izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā) ieradās īpašumā/adrese/, kadastra Nr. /numurs A/. Mantkārīgu motīvu vadīts minētā īpašuma 2. kvartāla 4. nogabalā patvaļīgi, pārkāpjot normatīvajos aktos noteikto kārtību, bez ciršanas atļaujas tīši nozāģēja trīs augošas priedes ar kopējo krāju 1,89 m^3 , kuru vērtība ir 75 *euro* (viena m^3 cena 40,00 *euro)* un vienu augošu egli ar krāju 0,08 m^3 , kuras vērtība ir 28,00 *euro* (viena m^3 cena 350 *euro).* Tādejādi /pers. B/radīja cietušajam /pers. D/ materiālus zaudējumus 103,00 *euro* apmērā.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 109. panta pirmajā daļā *(1.noziedzīgais nodarījums).*

Turklāt /pers. B/vēlreiz izdarīja patvaļīgu koku ciršanu svešā mežā .

/pers. B/ laika posmā no 2018. gada 6. decembra plkst. 11.30 līdz 2018. gada 7. decembra plkst.11.30 ieradās īpašumā /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/. Mantkārīgu motīvu vadīts minētā īpašuma 2. kvartāla 4. nogabalā patvaļīgi, pārkāpjot normatīvajos aktos noteikto kartību, bez ciršanas atļaujas tīši nozāģēja trīs augošas egles ar kopējo krāju 1,03 m^3 , kuru vērtība ir 86,00 (viena m^3 cena 83,50 *euro).*

Tādējādi /pers. B/radīja cietušajam /pers. D/ materiālus zaudējumus 86,00 *euro* apmērā.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 109. panta pirmajā daļā *(2.noziedzīgais nodarījums).*

Motīvu daļa

/pers. B/ sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina. Paskaidroja, ka piekrīt apsūdzībā minētajiem noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas apstākļiem un kvalifikācijai. Lūdza apstiprināt 2019.gada 31.janvārī Valsts probācijas dienestā rakstveidā noslēgto un tiesai iesniegto izlīgumu. Nožēlojot izdarīto , esot atvainojies cietušajam un atlīdzinājis mantisko zaudējumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu tiesas izmeklēšanā netika izdarīta pierādījumu pārbaude, jo šādu lūgumu pieteica apsūdzētais, aizstāvis un prokurore, neiebilda cietušais. Lietas materiālu pārbaudes rezultātā tiesa ir pārliecinājusies, ka tie apstiprina /pers. B/ vainu. Tā kā lietā netika pārbaudīti pierādījumi, to uzskaitījums un analīze nav nepieciešama.

Cietušais/pers. D/ apstiprināja, ka nav pretenziju pret apsūdzēto. Nodarītie zaudējumi viņam esot atlīdzināti. Izlīgums noslēgts labprātīgi . Neesot ieinteresēts, lai vainīgajam piemērotu brīvības atņemšanas sodu. Izlīguma tiesiskās sekas arī esot saprotamas , proti, izlīguma apstiprināšanas gadījumā kriminālprocess pret vainīgo var tikt izbeigts. Izbrīnot, ka apsūdzētais , būdams tikai 30 gadu vecs , jau sesto reizi tiekot tiesāts.

Prokurore pauda viedokli, ka kriminālprocess nav izbeidzams ņemot vērā, ka /pers. B/ iepriekš ir sodīts, noziedzīgus nodarījumus izdarījis papildsoda - probācijas uzraudzības izciešanas laikā.

Aizstāvis norādīja, ka noslēgtais izlīgums ir ņemams vērā kā atbildību mīkstinošs apstāklis.

Apsūdzētais izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu klasificējams kā mazāk smags noziegums.

/pers. B/ iepriekš ir sodīts piecas reizes, pēdējo – Madonas rajona tiesā 2014.gada 7.martā par Krimināllikuma 159.panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu – ar brīvības atņemšanu uz pieciem gadiem un probācijas uzraudzību uz vienu gadu. No Daugavgrīvas cietuma atbrīvots 2018.gada 7.augustā. Administratīvi pēdējā gada laikā nav sodīts (lietas 55.-57.lapa). Uz sprieduma pasludināšanas dienu papildsods – probācijas uzraudzība - ir iciests.

Pats paskaidroja, ka ir pašnodarbināta persona un veic darbus, kas saistīti ar mežizstrādi. Ienākumi mēnesī esot ap 1000-3000 *euro* mēnesī, apgādājot trīs nepilngadīgus bērnus un kopdzīvē ar civilsievu gaidāma ceturtā bērna piedzimšana.

Krimināllikuma 58.panta otrā daļa noteic, ka no kriminālatbildības var atbrīvot personu, kas izdarījusi krimināpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, izņemot noziedzīgus nodarījumus, kuru rezultātā iestājusies cilvēka nāve, ja ir izlīgums ar cietušo vai viņa pārstāvi un persona pēdējā gada laikā nav tikusi atbrīvota no kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, noslēdzot izlīgumu, un pilnīgi novērsusi ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai atlīdzinājusi nodarīto zaudējumu .

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 379.panta pirmās daļas 2.punktu, ceturto daļu – tiesa var izbeigt kriminālprocesu, ja persona, kas izdarījusi krimināpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, ir izlīgusi ar cietušo vai viņa pārstāvi, ja nav ziņu, ka izlīgums panākts draudu vai vardarbības rezultātā vai izmantojot citus prettiesiskus līdzekļus, kā arī apsūdzētais neiebilst kriminālprocesa izbeigšanai un viņa atbrīvošanai no kriminālatbildības.

Lai gan pēdējā gada laikā /pers. B/ nav ticis atbrīvots no kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, noslēdzot izlīgumu, ir pilnīgi atlīdzinājis cietušajam nodarīto zaudējumu, tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā kriminālprocess nav izbeidzams, ņemot vērā, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts papildsoda izciešanas laikā un tikai dažus mēnešus pēc atbrīvošanās no brīvības atņemšanas iestādes.

/pers. B/ darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 109.panta pirmās daļas un viņš ir sodāms par izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.pantā noteiktajam , soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu , nosakot soda veidu , tiek ņemts vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā personība , savukārt, nosakot soda mēru, tiek ņemti vērā atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Krimināllikuma 109.panta pirmās daļas sankcijā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz diviem gadiem , īslaicīga brīvības atņemšana, piespiedu darbs vai naudas sods.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic , ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglākā soda veidiem.

Ievērojot izklāstītos /pers. B/ personību raksturojošos datus, tiesa vērtē tos samērā negatīvi, jo tikai trīs mēnešus pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas , vainīgais izdarījis divus noziedzīgus nodarījumus. Kā personību pozitīvi raksturojošas ziņas jāvērtē apsūdzētā sniegtā informācija, ka viņš strādā un gūst regulārus ienākumus, rūpējas par saviem nepilngadīgajiem bērniem. Ņemot vērā norādītos apstākļus, vainīgajam par noziedzīgiem nodarījumiem nav nosakāms vieglākais sods, proti, naudas sods, tomēr nav vajadzīgs arī piemērot brīvības atņemšanas sodu un apsūdzētais sodu var izciest nebūdams izolēts no sabiedrības un ģimenes.

/pers. B/ ir darba spējīgs un tiesa uzskata, ka viņš ir sodāms ar piespiedu darbu. Šāds sods dos ieguldījumu sabiedrības labā un vienlaicīgi ļaus probācijas dienestam kontrolēt apsūdzētā uzvedību un atturēs viņu no jaunu likumpārkāpumu izdarīšanas. Tādējādi tiks sasniegts kriminālsoda piemērošanas mērķis - sodīt vainīgo par krimināltiesisko aizliegumu neievērošanu, ietekmēt citu cilvēku uzvedību, brīdinot par atbildību, kas seko tiesību normu neievērošanas gadījumā .

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Par atbildību mīkstinošu apstākli, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu atzīstams tas, ka apsūdzētais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu un saskaņā ar minētās likuma normas otro daļu - tas, ka viņš vainu vaļsirdīgi atzīst un izdarīto nožēlo, ir noslēdzis izlīgumu ar cietušo .

Par /pers. B/atbildību pastiprinošu apstākli, atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktam atzīstams tas, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo izdarīti neizciesta papildsoda un nedzēstas sodāmības laikā.

Nosakot sodu vainīgajam, tiesa ņem vērā arī apstākli, ka viņš ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar krimināprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu, kas izpaudies vienkāršāka procesa veida izvēlē.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par iespējamu /pers. B/ soda mēru noteikt zem tā vidējās robežas.

Tā kā vainīgais izdarījis divus mazāk smagus noziegumus, sods par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem nosakāms piemērojot Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu . Ievērojot apsūdzētā atbildību mīkstinošos apstākļus, nosakot sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, tiesa atzīst par iespējamu piemērot viņam labvēlīgāko sodu saskaitīšanas principu un sodus daļēji saskaitīt.

Kaitējuma kompensācija ir atlīdzināta saskaņā ar izlīgumā noteikto (lietas 18.,62.lapa).

Lietā nav procesuālo izdevumu, par kuriem būtu lemjams Krimināprocesa likuma 368.panta kārtībā. Nav arī lietisko pierādījumu, dokumentu, ar noziedzīgu nodarījumu saistītas mantas, izņemtu priekšmetu un vērtību, tādēļ atbilstoši Krimināprocesa likuma 240 pantam tiesai par tiem nav jālemj.

/pers. B/ pirmstiesas procesā piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts. Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piemērotie drošības līdzekļi saglabājami līdz spriedums stājas spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 511., 512., 520.,527.-531.pantu, tiesa nosprieda

/pers. B/atzīt par vainīgu Krimināllikuma 109. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma (*1. noziedzīgais nodarījums*) izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu 100 (simts) stundām;

atzīt par vainīgu Krimināllikuma 109. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma (*2. noziedzīgais nodarījums*) izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu 100 (simts) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, otro daļu daļēji saskaitīt piespriestos sodus un galīgo sodu noteikt piespiedu darbu uz 120 (viens simts divdesmit) stundām.

Desmit darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās /pers. B/ pieteikties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta Vidzemes reģiona teritoriālās struktūrvienības Madonas nodaļā.

Līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim saglabāt drošības līdzekli –nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzekli- aizliegumu izbraukt no valsts.

Prokurore, cietušais, apsūdzētais un aizstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Ja tiek sastādīts pilns spriedums, to var pārsūdzēt daļā par piespriesto sodu, kaitējuma kompensāciju vai procesuāliem pārkāpumiem 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesas Krimināllietu kolēģijā, iesniedzot sūdzību vai protestu Vidzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2019.gada 29.augusts.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Lazdiņa